

Bonne Blad

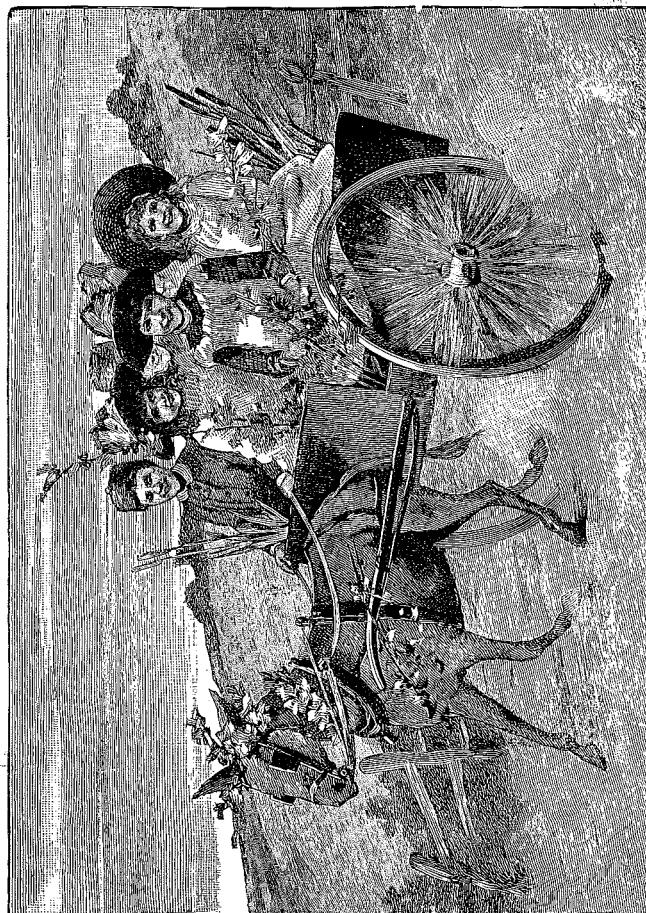
WALDR

Entered at the post-office at Decorah, Iowa, as second class matter.

Nr. 39.

30te september 1894.

20de aarg.

Børneblad

udkommer hver høst og kostet 50 cents for aaret, bestilt i forhånd. I pækker til en abressé paa over 5 eksp. leveres det for 40 cents, og over 25 eksp. for 35 cents. Til Norge kostet det 60 cents.

Penge og bestillinger, samt alt, hvad der angaaar ekspeditionen, sendes direkte til LUTH. PUB. HOUSE, Decorah, Iowa.

Alt vedkommende reaktionen af bladet sendes til Rev. G. Kullberg, Decorah, Iowa.

Undervisningsplan for søndagsstolen.

Otteogtredive leser.

Den anden bøn.

ABC-klassen: Joh. 3, 5: "Uden at nogen bliver født af vand og aand, kan han ikke komme ind i Guds rige."

Katekismus-klassen: Luthers fortælling til den anden bøn.

Fortærklarings-klassen: Som ovenfor og Rom. 14, 17: "Guds rige er ikke mad og drikke, men retsfærdighed, fred og glæde i den Helligaand.

Vink.

1. Hvormange slags er Guds rige? Tre slags: magtens, naadens og ørens rige.
2. Om hvilke af disse riger beder vi i den anden bøn? Om naadens og ørens rige.
3. Hvad er naadens rige? Guds naadens herredomme i menneslene, som bestaar i retsfærdighed, fred og glæde.
4. Hvad er ørens rige? Den evige salighed, hvor Guds øre forhører af alle udbudte.
5. Hvormange mennesker hører til naadens rige? Alle de, i hvis hjerter Gud regerer ved sin naade. Kirken er det hellige samfund, Gud regerer over alle ved sin magt, men han regerer ikke i alle ved sin naade.
6. Hvorledes kom naadens rige til verden? Ved Jesu, som forhvervede verben Guds naade. Da kom det, endog ingen af os bad derom.
7. Hvorledes kommer der til det enkelte menneske? Ved tjenestdølsen, naar mennesket begynder at tro naaden i Kristus, og ved den daglige formyelse, naar mennesket styrkes i troen.
8. Hvorledes udbredes naadens rige i verden? Ved evangelietets prediken.
9. Hvorledes kommer ørens rige? Ved Jesu gjenkomst til verden.
10. Hvorledes kommer det til de enkelte mennesker? Der ved at Jesus flytter dem fra naadens ind i ørens rige i himmelen.
11. Hvad beder vi altsaa om i denne bøn? Om at troen paa naaden måd styres i de gjenføde; om at evangeliet maa udbredes og vække ihndere til liv, og om at Jesu maa komme og føre os ind i ørens rige.
12. Naar opindlos da denne bøn? Naar Guds ord udbredes, og vor himmelske fader giver os sin Helligaand, som gjor det ved sin naade, at vi baade trov Guds ord og lever et helligt og gudeligt levnet her og i det tilkommende liv.
13. Naar lever vi et helligt og gudeligt levnet? Naar vi sætter al vor tro og tillid til Guds naade og viser troens kraft i livet.
14. Hvilket rige tilhører de, i hvis hjerter Gud ikke regerer? Til djevelens rige.
15. Har da djevelen også et rige? Ja, alle vantro og ugudelige tilhører hans rige.

Lessons for the Sunday School.

Thirty-eight Lesson.

THE SECOND PETITION.

ABC Class: John 3, 5: "Except a man be born of water and of the Spirit, he cannot enter into the kingdom of God."

Catechism Class: Luther's Explanation of the second petition.

Explanation Class: Same as above and Rom. 14, 17: "The kingdom of God is not meat and drink, but righteousness and peace and joy in the Holy Ghost."

INSTRUCTION.

1. Of how many kinds is the kingdom of God? Three; the kingdom of power, of grace, and of glory.
2. For which of these kingdoms do we pray in the second petition? The kingdom of grace and of glory.
3. What is the kingdom of grace? That the grace of God, which is righteousness, peace and joy, rules in man's heart.
4. What is the kingdom of glory? The blissful state in heaven, where the glory of God is magnified by all the elect.
5. How many belong to the kingdom of grace? All those in whose hearts God rules by his grace. The church is the communion of saints. God rules over all by his power, but does not rule in all by his grace.
6. How did the kingdom of grace come to this world? Through Jesus, who purchased God's grace for the world. Then it came without our prayer.
7. How does it come to the individual? Through regeneration, when the individual believes God's grace in Christ; and through the daily renewal, by which man is strengthened in faith.
8. How is the kingdom of grace spread in the world? By the preaching of the Gospel.
9. How does the kingdom of glory come? By the second coming of Christ to the world.
10. How does it come to the individual? When Christ takes them from the kingdom of grace into the kingdom of glory in heaven.
11. What do we, then, pray for in this petition? That faith in God's grace may be strengthened; that the word may be spread and awake sinners to life, and that Jesus soon may come again to take us into the kingdom of glory.
12. When is this effected? When God's word is spread, and our heavenly Father gives us his Holy Spirit, so that by his grace we believe in his holy word, and live a godly life here on earth and in heaven for ever.
13. When do we live a godly life? When we put our faith and trust to the grace of God alone, and show forth the power of faith in our life.
14. To what kingdom do they belong, in whose hearts God does not rule by his grace? To the kingdom of Satan.
15. Has Satan also a kingdom? Yes; all unbelievers and ungodly persons are in his kingdom.

Herren prøver den gudfrygtige.

Saar fort som nu har det dog aldrig før seet ud hos os", sagde Margrete med et suk til sin mand, den ørlige og fræbomme Peter Hansen, som nu i flere maaneder forgjæves havde fået arbeide. "Hvorfor hører Gud ikke vores bønner? Vi beder ham jo hver dag om brød."

"Ec du da fulten nu, min kjære kone?" spurgte Peter venslig. "Vi manglede dog ikke mælk og brød til frokost."

"Nei, men nu er det forbi med alting, og vi har ingenting til middag."

"Det er jo ikke middag endnu, er det vel?"

"Men jeg vilde gjerne vide, om jeg kan fåa noget at lage og sætte paa bordet til middag."

"Gud har sagt, at han vil give os vores daglige brød, men han har ikke løbet, at vi skal fåa vide først, naar og hvorledes dette skal komme."

"Far", spurgte lille Lise, "ved da Gud, paa hvad tid vi skal spise til middag?"

"Svært, mit barn, det ved han godt. Gaa nu til skolen og vær ikke bange! Gud sender os nok noget at spise."

"Men der er saa meget andet, som vi nødvendig behøver", begyndte nu hans kone igjen. "Der er ingen olje mere i lampen, ingen sæbe til vasken."

"Du skal jo ikke vaske idag, men først imorgen, og igaar aftes havde vi jo endnu lys. Jeg skal nu gaa ud og føge arbeide; gaa du imedens til dit arbeide, min kjære kone, og kast din sorg paa Herren. Jeg ved nok, at du vil øjøre det, men du tager hver gang din bryde med dig igjen istedenfor at lade den ligge ved hans fødder."

"Men jeg kan ikke begribe, hvorfor Gud juft lader dig komme i nød", svarte Margrete, "du er gudfrygtig og arbeidssom, og dog har du gaaet uden arbeide i tre maaneder."

"Min kjære kone, idag ser du alting fra den mørkeste side. Tænk hellere paa, hvor god Gud hidtil har været mod os hvordan han har givet os alt, hvad vi nødvendig behøvede til livets ophold. Nu vil han blot se, om vi har en fast, hjertelig tillid til ham; dersor sender han os denne prøvelse."

Hvad vil han da tænke om os, om vi saa snart bliver forsagle, fordi alt ser lidt mørkt ud? Og egentlig har vi jo aldrig lidt nød; til hvert maalstid har du jo haft noget at sætte frem paa bordet."

Med disse ord forlod Peter sit hjem for paary at gaa ud og føge arbeide, men han blev overalt afvist. Snart var det middag, og nu begyndte fristeren at hviske i hans øre: "Peter, nu komme dine børn fultne hjem fra skolen og finder ikke noget at spise; de ved, at du har bedt Gud om hjælp, og endda har han ikke slofft nogen udbei."

Peter lod dog ikke denne stemme faa ørelyd. "Himmelsske fader", sikkede han, "du ved, at jeg har gjort, hvad der var mig muligt, men forgjæves. Nu vil jeg være stille og se, paa hvad maade du vil sende mig hjælp. Du vil ikke lade min tro beskjæmmes for kone og børn; de ved, at jeg venter hjælpen fra dig."

Under saadan samtale med sin himmelsske fader nærmede Peter sig langtsomt sin bolig.

"Hvad skal du nu svare dine børn", begyndte efter fristeren, "naar de ser, at Gud ikke har hørt dig?"

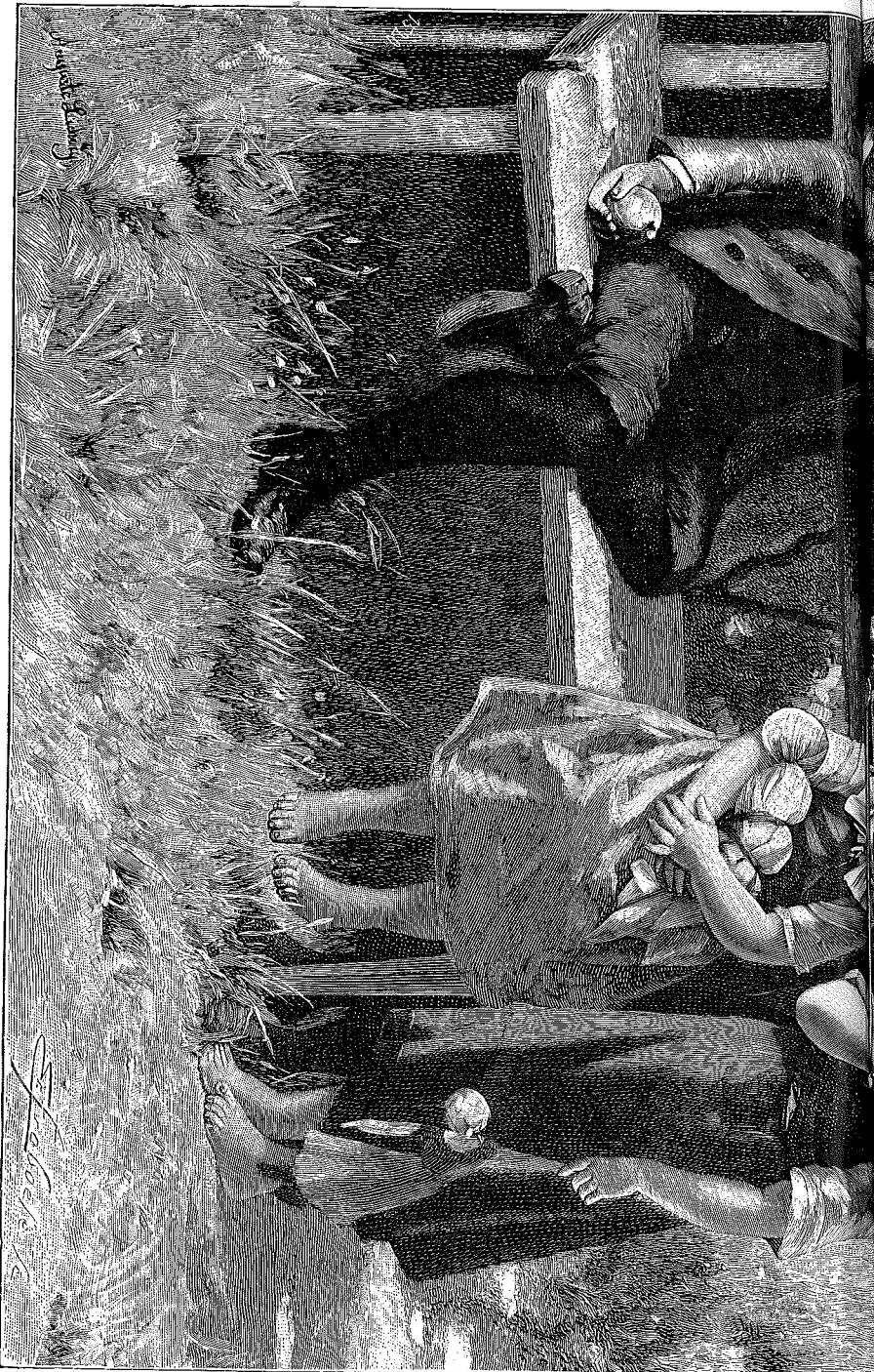
"Herre, forsg mig troen!" bad Peter.

"Far", raaabte børnene jublende, idet de flyttede ud imod ham, "skynd dig ind, saa skal du se saadan en god middagsmad, mor har lavet til os! Vi venter kun paa dig!"

Ei sad med dampende, velsmagende suppe stod paa bordet, og nu fortalte Margrete med taarehylde sine, at straks efter at mannen var gaaet ud, var hans forrige husbond kommen og havde haft tre dollars med sig. Han havde nemlig i sine bøger tilfældigvis opdaget, at Peter ved den sidste udbetalning for tre maaneder siden havde faaet tre dollars for lidet.

"Du tænker da vel ikke, at disse penge tilfældigvis er komne idag?" afbrød Peter sin kone.

"Nei, jeg ved det nu bedre", svarte hun. "Jeg vilde jo ogsaa gjerne stole paa Gud; men igaar og idag har jeg været meget svag i troen, det erkender jeg. Nu ser jeg, hvor trofast Gud er. Men du har endnu ikke hørt alt, det bedste kommer til sidst. Fabrik-eieren sagde, at du imorgen igjen kunde begynde dit arbeide hos ham, og han forstod, at han havde arbeide til dig for flere maaneder."

Såra barnslivet.

Hans Christian Andersen

J. C. Trædal

Moderen øste nu den gode suppe op til de hungrige børn. Men før de tog sine stæder, foldene de hænderne, som de altid pleiede, og faderen udtalte en varm taktfigelse til Gud. Bordbønnen var denne gang længere end sedvanlig, og alligevel fandt ingen den for lang. Endog den lille 5-aarige Lise forstod meget vel, hvorför far idag takkede saa særdeles varmt for den gode suppe, som Gud havde sendt dem.

Paa flugt.

(Af Chr. Schmid.)

(Fortsættelse.)

Sæt var over midnat, da han næaede den gamle fiskers hus. Han bankede paa vinduet. Fiskeren kom ud og blev ikke lidet forstækket; han troede, at det var en soldat, som vilde fångse ham eller hans bror; han vidste jo, at de hadde støttet sig mange fiender paa grund af sin trofast mod familien Erlau. Da tilslut den brave fisker gjenkendte adelsmanden, hævede han sine arme mod himmelen og udbrød: „Gud være lovet!“ Snart var de begge inde i stuen, hvor den trofaste Nikard skyttede jublende mod sin herre. Erlaus første spørgsmål gjaldt hans kone og barn. Nikard fortalte da, at fruen og Karl var reddede, og at frøken Lina havde været meget syg, men nu var frisk igen og var der i huset.

Lina, som havde ligget og sovet i et sidekammer, var vægnet ved Nikards glædesudbrud og hændte sin faders stemme. Med glædestaarer kom hun et sieblik efter skyttende ind og lakkede sig i hans arme.

Erlau ønskede straks samme nat at blive sat over floden, da han ikke kunde føle sig tryg, saaledes han var i Frankrig. Den samme lille baad, som havde bragt hans hustru og søn over til den tyske bred, skulle ogsaa føre ham over. Sammen med Lina gik han straks nedover mod floden. Den gamle fisker gik foran, og Nikard fulgte efter og bar en vadsoel med sig. Nationen var fjernelar. I dyb stilhed nærmrede de sig Rhinen, hvor den lille baad laa mellem nogle buske. Men pludselig hørte de skud bag sig og flere raa stemmer, som raabte:

„Holdt! Holdt dernede!“

Ildebranden i fængselsbygningen var hurtig bleven slukket. Soldaterne undersøgte straks, om det var lykets nogen af fangerne at undslippe under branden, og til sin ærgerlæsse fandt de hr. Erlaus fængselsrum tomt. Den soldat, som havde mistet sin uniform, sin lavel og sit gevær, skreg ræsende af brede: „Han er undsluppet i mine klæder og med mine vaaben! Lad os sætte efter ham med engang!“

De kom hurtig paa spor efter ham, og snart var en hel høj forbitede soldater på vei i retning af floden. Med frygtelige strig nærmede de sig, og de stakkars flygtninger bævede af angst. De skindte sig saa hurtig som muligt hen til baaden. Hr. Erlau næaede først ned til den med Lina i sine arme; han og Nikard greb straks aarene og roede aften af alle krafter. Til den gamle fisker var der ingen plads i baaden, og han hjulste sig derfor i en hul træstamme i nærheden.

Baaden var knapt kommet tyve skridt fra land, da soldaterne var nede ved floden. Snart begyndte de at skyde paa flygtningerne, og disse højt. hvorledes kuglerne peb dem om ørene. Lina sit besaling til at lægge sig ned i bunden af baaden, og de to roere fordobledes sine anstrengelser. En kugle gjennemborede Erlaus hat, og et par andre rammede Nikards aare. Baaden laa ikke kort mere end en haandsbred over vandet og var flere gange paa at syldes med vand; men heldigvis slap de alle tre uslakte over til den anden bred.

Da de var komne isind, lakkede Erlau sig paa knæ og takkede Gud for sin frlse; Lina og Nikard fulgte hans eksempel. Derefter satte de sig ned paa en omfluytet træstamme for at hvile sig ud efter anstrengelserne. Da de havde faaet sig en stunds hvil, besluttede de sig til at gaa videre. Nikard gik foran med sin stav i haanden og sit og sin herres tøi væg ryggen. Han tog vejen mod Schwarzwald, som har faaet sit navn af sine mange, mørke granslove.

5. Den tro tjener.

Hr. Erlau tenkte nu selvfølgelig først og fremst paa at finde sin hustru. Nikard hjendte en brav hunde, som ikke boede meget langt borte, og til ham gik de først for at

hvile sig ud nogle dage, førend de fortsatte reisen. Men adelsmanden var knapt kommen ind paa gården, førend han begyndte at snakke om at reise igjen. „Jeg har ingen ro paa mig“, sagde han til Nikard, „førend jeg har fundet min kone og min søn. Du mener vistnok, min brave Nikard, at de er i god behold i Schweiz; men hvorledes skal vi komme dit? Tilfods kan ikke Lina reise saa langt, og nok penge, saa vi kan fås, har jeg ikke.“

Nu tog Nikard frem en pung, som han tømte paa bordet; den var fuld af guldpenge.

„De er ikke saa fattig, som De tror, naadige herre“, sagde han. „Alt dette er Deres eiendom.“

Adelsmanden blev staende og se snart paa tjeneren og snart paa pengene.

„Da De endnu boede paa Deres slot“, sagde Nikard, „var De altid saa velgjørende mod trængende, fåere herre. Hvor mangen en fil ikke laant penge af Dem, naar han var i nød. Medens De sad i fængsel, og Deres frue var flygtet ud af landet, benyttede jeg blandt andet tiden til at indkøbre nogle af disse penge. Der gives desværre mennesker, hos hvem der hvertiden findes taknemmelighed eller ørlighed; men jeg traf dog ogsaa redelige sjæle, ja endog saadanne, som ikke alene betalte tilbage, hvad de havde laant, men ogsaa gav mig mere for dermed at kunne hjælpe m'n herre.“

Erlau tællede pengene; det viste sig at være en meget betydelig sum.

Nikard kørte en hest og en let bondebogn, som han fil indrettet saa, at man i regnvejr kunde spønde et dække af seildug over den. Og saa rejste de videre. Nikard gik for det meste tilfods ved siden af vognen. Erlau og Lina vilde, at han skulle væksle med dem at fås, men dette var noget, den elskelige gamle mand sjeldent vilde tillade. Saaledes næaede de frem til Schweiz; men det var ikke muligt at faa nogen bestemt oplysning om fra Erlau og hendes søn. Alle eftersøgelser var forgjøves. Erlau kom tilfods til den overbevisning, at hun måtte have taget en onden vei, og de vendte derfor tilbage til Schwezen.

I midlertid var det forbi med hr. Erlaus kræfter. Den haarde behandling i fængslet, de findshævngelser, han havde maattet udstaa,

og tilfodst reisens besværligheder havde til sammen været for meget for hans kræfter. Han blev syg og maatte stanse i en liden by i Schwaben, indtil han var blevet bedre.

Nikard fil lejet nogle værelser og styrde den lille husholdning under opholdet i byen. Lina hjalp ham trostig og udførte med glæde alt det arbeide, som ikke oversteg hendes kræfter. Erlau maatte i begyndelsen næsten ständig ligge tilfengs, og der git lang tid hen, førend han etter kunde være oppe storfiedelen af dagen. Lina gjorde alt for at pleie ham godt og for at glæde ham og faa tiden til at gaa. Hun forstod hver dag at finde paa et eller andet, som kunde glæde ham, snart med en ny ret mad, som hun selv havde lavet, snart med en ny sang eller med en eller anden behagelig efterretning. Og faderen gav ogsaa paa enhver mulig maade tilhørende sin hjærlighed og taknemmelighed.

I denne tid faldt Linas fødselsdag. For noret git hun om eftermiddagen til kirken for at takke Gud og for at bede for sin mor og bror. Da hun kom hjem, stod endel af hendes hyldestblomster, de deligste røde og blaa levkøjer i vinduet, og over blomsterne hængte et smukt bur, og i det højpede den nydeligste kanarifugl omkring; den lignede ganske den, som hun havde hørt i det gamle hjem. Lina var aldeles henrykt af glæde. Men taarer i øjnene traadte hun hen til faderen for at takke ham.

„Ja, du faar tage tiltakke med dette“, sagde denne. „Jeg har ikke mere at give dig dengang. Da vi var paa vort fåere slot, var det nok anderledes. Da blev dagen feiret med høi jubel og var en fest for hele landshøjen. Idag vil vi glæde os i stilhed paa den.“

Til middag havde Nikard støffet finere mad, end de pleiede at have til dagligdags; hr. Erlau var ogsaa mere livlig, end han havde været paa lang tid. Den tro tjener maatte filde tilbords med sin herre. Som sidste ret bragte Nikard en stor tage, smykket med blomster og en flaske med delig vin fra deres hjemland. Faderen drak først Linas og derpaa sin hustrus og søns staal. Men tanken paa de fåere bragte dybt demod til at blande sig med glæden, og mere end en taare dryppede ned i vinen.

(Fortsættes.)

Min ven Henrik.

(Efter sv. Barnav.)

Ha jeg var en liden pige og først nylig havde begyndt paa skolen, havde jeg en liden ven, som jeg daglig legte med. En dag sagde han til mig:

"Gid det snart var sondag! Skredderen har syet nye kleder til mig, og jeg skal faa bukser med hæler til aksurat som en voksen mand, og jakke og vest med saadanne fine knapper i! Og til sondag skal jeg faa lov til at have dem paa, hvis det bliver pent veir."

Nu begyndte vi begge at regne ud, hvor mange dage der var igjen til sondagen, og vi blev begge glade, da vi fandt ud, at der ikke var mere end tre. Dog — hvorledes skulde ikke alt være forandret inden sondagen.

Den følgende morgen gjensaa jeg Henrik; men da kunde han ikke mere glæde sig over sine nye kleder; han talte ikke mere med mig. Han laa aldeles stille i sin seng; hans sine var lukkede, og de for saa røde kinder var aldeles hvide — Henrik var død; han sov for aldrig mere at vaagne her paa jorden.

Hans moder havde om middagen sagt ham, at han skulde komme ud paa marken til hende, naar han kom hjem fra skolen. Henrik lovede dette! men da han kom hjem, sagde en større gut til ham: "Kom lad os gaa ind i eders stal og finde en planke og lave os en gynge."

Henrik huskede paa, hvad han havde lovet sin moder; men alligevel var han ikke vanfælighed at overtale. Han tænkte desværre ligesom saa mange andre smaa gutter, at det er gildt at gjøre som de større gutter. Hans moder ventede paa ham; men han kom ikke. Da hun til sidst vendte hjem, gif hun for at lede efter ham, og da hun fandt ham, begyndte hun at bebreide ham hans ulydighed. Han saa paa hende med et blik, der var saa bedrøvet og saa underligt, at hun siden aldrig kunde glemme det.

"Snille mama, lad mig slippe at faa ris," bad han. "Deg faldt ned og slodte mig, og det gjør saa ondt i min ryg. Snak endelig ikke om det til papa; thi han har forbudt mig at gaa ind i den nye stal, og han vil blive saa bedrøvet, om han faar høre, at jeg alligevel har gjort det. Fredrik nærede mig med sig; vi skulde gjøre en gynge,

og jeg skulde klætre op for at sætte den fast; men saa faldt jeg paa hovedet lige i gulvet."

Inden moderen havde funnet sware, udbrod han etter med et angstfuldt blik: "O, mama, jeg har saa ondt i hovedet — saa ondt, saa ondt! Hjælp mig, hjælp mig! Lad mig faa komme i seng."

Moderen klædte hurtig af ham og laaede ham i sengen, hvor han snart sovnede. Kort efter kom faderen hjem. Moderen fortalte, hvad der var hændt, men bad ham om ikke nu at gaa ind til gutten, da han saa ud til at sove rolig.

Faderen satte sig tilbords; men maden vilde ikke smage ham. Henrik var hans yngste barn, og han var saa umaadeligt glad i ham; han havde derfor ingen ro paa sig, før han kunde komme ind og se til ham. Sagte sneg han sig hen til hans seng. Henrik sov — han var sovnet for aldrig mere at vaagne her paa jorden. Læge blev straks hætet, og han erklærede at der ved faldet var bevidlet en blodning i den lille guts hjerne.

Vi kan tænke os til de stakkels forældres sorg og smerte. Men denne sorg drev dem til at soge trost ved korsets fod, og de lærtte at kende den frelses, som giver de sorgende trost: Faderen udtalte senere under taarer: "Jeg troede, at mit hjerte skulde briste af sorg over min lille Henrik. En forfærdelig angst plagede mig dag og nat, indtil jeg i sandhed kunde sige: "Min ven er min, og jeg er hans. Jesus har nu taget imod mig og renset mig fra alle mine synder."

Oplosning paa gaader i nr. 37.

1. En sag. 2. Den har to kjødender, fire polsepindender, og naar den spises, faar den tilslut en ende. 3. Det kan drive møller og fabriker. 4. Naar du trækker af dig et par handsker, vil du forståa det.